

Sygn. akt I ACz 2176/12

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

SSA Józef Wąsik

SSA Jerzy Bess

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. Ł.

przeciwko Gminie M. T. – Szpitalowi (...) w T. i Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...)

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Tarnowie z dnia 26 października 2012 r., sygn. akt I C 780/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 2176/12

UZASADNIENIE

Z uwagi na braki formalne pozwu powódka zarządzeniem z dnia 10 października 2012 r. została wezwana do ich uzupełnienia poprzez wskazanie adresów pozwanych, sprecyzowanie pozwanego ad. 1 gdyż wymieniono dwa podmioty, które posiadają osobowość prawną i mogą być pozywane oddzielnie, wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających odpowiedzialność Gminy M. T. i Skarbu Państwa – Wojewody (...) i wskazanie, jaki jest ich związek z przedmiotową sprawą. W wezwaniu wskazano, że braki powinny być uzupełnione na piśmie, po jednym egzemplarzu dla każdego pozwanego i jednym egzemplarzu dla sądu. W wezwaniu zobligowano też powódkę o przedłożenie dwóch egzemplarzy pozwu z dnia 5 września 2012 r. Ponadto wezwano powódkę o uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w kwocie 7.500 zł, a wszystko to w terminie tygodniowym od doręczenia wezwania, pod rygorem zwrotu pozwu. Wezwanie powódka odebrała w dniu 12 października 2012 roku. W odpowiedzi na wezwanie w dniu 18 października 2012 roku (data stempla pocztowego) powódka złożyła pismo w którym wystąpiła z wnioskiem o zwolnienie jej od kosztów sądowych i o wydłużenie terminu do uzupełnienia braków formalnych pozwu do 21 dni. Uzasadniając żądanie wydłużenia terminu do uzupełnienia braków formalnych pozwu podała, że chce w tym zakresie zasięgnąć konsultacji prawnej. Dnia 26 października 2013 r. Przewodniczący zarządził zwrot pozwu, wskazując na treść art. 130 § 1 i 2 k.p.c. Wskazano, że złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych zwalnia powódkę z konieczności uiszczenia opłaty w terminie wskazanym w wezwaniu. W zakresie braku fiskalnego powódka uczyniła zatem zadość wezwaniu. Jednakże powódka nie uzupełniła pozostałych braków formalnych. Przewodniczący przytoczył orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym termin wyznaczony do usunięcia braku formalnego pisma jest niezachowany, jeżeli strona w określonym terminie w ogóle nie podjęła czynności uzupełniającej lub wprawdzie ją podjęła, ale mimo to brak nie został w całości uzupełniony. Wskazał także, iż wniosek powódki o wydłużenie terminu do uzupełnienia

braków formalnych nie może zostać uwzględniony, gdyż jest to termin ustawowy, który nie może być przez sąd przedłużony.

Dnia 8 listopada 2012 r. pełnomocnik powódki złożył wniosek o przywrócenie uchybionego terminu oraz zażalenie na zarządzenie Przewodniczącego. W zażaleniu podniósł, że termin do usunięcia braków formalnych nie rozpoczyna się przed doręczeniem zarządzenia wydanego na podstawie art. 130 k.p.c. W przedmiotowej sprawie Sąd nie doręczył powódce stosownego zarządzenia, a jedynie pismo, w którym nie powołano ani zarządzenia na podstawie art. 130 k.p.c. ani samego przepisu. Powódka złożyła w terminie pismo z prośbą o wydłużenie terminu. Jak wskazuje się w orzecznictwie, w wypadku, gdy strona wezwana w trybie art. 130 k.p.c. do uzupełnienia w terminie tygodniowym pisma procesowego wykaże, że uzupełnienie w wyznaczonym terminie jest z przyczyn obiektywnych niemożliwe, Sąd wyznaczy dalszy, odpowiedni – stosownie do okoliczności – termin do uzupełnienia pisma pod rygorem jego zwrotu. Powódka jest osobą nieobeznaną w przepisach, zatem nie mogła uczynić zadość wezwaniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, wobec czego podlega oddaleniu.

Zarzuty zażalenia sprowadzają się do dwóch kwestii. Pierwszą jest forma, w jakiej powinno zostać skierowane do strony wezwanie do uzupełnienia braków formalnych, a drugą możliwość przedłużenia terminu do usunięcia braków formalnych.

Stosownie do treści art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Przepis ten nie stanowi wyraźnie, w jakiej formie powinno być skierowane wezwanie, wskazany jest natomiast rygor, jaki powinien być w nim zawarty. W ocenie Sądu Apelacyjnego wezwanie takie może być podpisane przez upoważnionego pracownika sekretariatu. Wezwanie skierowane do powódki (k. 8) wyraźnie wskazuje na ten rygor, określając także termin, w jakim należy uzupełnić braki. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że wezwanie to nie spełnia kryteriów określonych w art. 130 k.p.c. Wbrew twierdzeniom skarżącej, cytowane przez nią postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2004 r. (sygn. akt I CK 192/03, Lex nr 578027), nie określa formy, w jakiej powinno być skierowane wezwanie, a jedynie stanowi, że brak jest podstaw do zwrotu pisma, jeśli sąd nie dysponuje dowodem doręczenia wezwania. Tymczasem w aktach przedmiotowej sprawy jest dowód doręczenia wezwania (k. 9). Również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 r., (sygn. akt III CKN 871/98, Lex nr 50714) nie stanowi o formie wezwania, a o jego treści. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zarządzenie Przewodniczącego o wezwaniu strony do poprawienia lub uzupełnienia pisma procesowego powinno dokładnie określać te czynności. Wezwanie skierowane do powódki należy ocenić jako precyzyjne i wyraźnie określające wszystkie czynności, które powinna w ocenie Przewodniczącego podjąć. Dlatego zarzut naruszenia art. 130 k.p.c. należy uznać w tym zakresie za bezzasadny.

Odnosnie możliwości przedłużenia terminu do usunięcia braków formalnych, zwrócić należy uwagę na przepis art. 166 k.p.c., w myśl którego Przewodniczący może z ważnej przyczyny przedłużyć lub skrócić termin sądowy na wniosek zgłoszony przed upływem terminu, nawet bez wysłuchania strony przeciwnej. A contrario, nie jest dopuszczalne przedłużenie terminu innego niż termin sądowy, a więc terminu ustawowego, a taki charakter ma termin z art. 130 k.p.c. Jest to pogląd dominujący w orzecznictwie Sądu Najwyższego (tak postanowienie z dnia 20 stycznia 1967 r., sygn. akt I CZ 149/66, OSNC 1967/9/158 i postanowienie z dnia 27 lipca 1999 r., sygn. akt I CZ 77/99, Lex nr 1216956), który podziela Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie. Właściwą formą ochrony praw osoby, która nie mogła z przyczyn od siebie niezależnych dochować terminu ustawowego jest wniosek o jego przywrócenie. Powódka skierowała taki wniosek do Sądu Okręgowego i niezależnie od postępowania wywołanego zażaleniem, wniosek ten powinien zostać rozpoznany. Brak było jednak podstaw do przedłużenia terminu, wobec czego także i ten zarzut jest bezzasadny.

Na marginesie należy natomiast zwrócić uwagę na fakt, iż jeden z braków, o których uzupełnienie powódka była wzywana nie miał charakteru braku formalnego, mianowicie „wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających

odpowiedzialność Gminy M. T. i pozwanego Skarbu Państwa Wojewody (...)”. Powódka wyraźnie wskazała bowiem stan faktyczny, z którego wywodzi roszczenie. Ocena natomiast czy i w jakim zakresie odpowiedzialność prawną w takim stanie faktycznym ponoszą wskazane podmioty należy już do merytorycznej oceny powództwa, którą ma dokonać Sąd. Ewentualny brak takiego powiązania skutkuje oddaleniem powództwa, a nie zwrotem czy odrzuceniem z przyczyn formalnych. Jednakże pozostałe braki miały istotnie charakter formalny i uniemożliwiały nadanie sprawie dalszego biegu. W konsekwencji zarządzenie o zwrocie pozwu należy uznać za trafne.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.